

Fønderjylland

Den nordlesvigske Jndre Mission er i den sidste Tid blevet stærkt angrebet af Fortrykingsmandene. Et særlig ondskindet Angreb paa Missionen er rettet af den kendte Fortrykingsmand Koch, Mandbjerg.

I de fønderjydske Blade læses nu følgende:

Kæbent Brev til Hr. Domæneforpagter Koch paa Mandbjerg.

De har i „Samburger Nachrichten“ udfølget den Beskyldning imod den Jndre Misions Benner i Nordlesvig, „at mange af dem er skabede Gaar i Lighed med den forrige Præst i Fels“, og De paaftaar, „at De i det smaa kunde fortælle utallige Eksempler imod den Jndre Misions Retning“. Jeg opfordrer Dem herved til, ligeledes offentlig, inden 10 Dage at navngive mindst 10 af de mange Personer og at fortælle mindst 20 af de utallige Eksempler, som De kender paa.

Hoptrup, den 31. Juli 1909.
Tonnefen,

Formand for „Kirkelig Forening for Jndre Mission i Nordlesvig“.

Rødning. Uvejret for 30 Aar siden. I „Mødernsmaal“ for 4. Aug. min des om det forfærdelige Uvejri, i August 1879. Det hedder i Bladet, at de, som har oplevet denne Nat, aldrig vil glemme den. Dertil fejrer A. N. Marcussen fra Rødning:

Natten imellem den 3. og 4. August 1879 havde vi her et saa forfærdeligt Tordenvejr, at man kunde tro, at Himmel og Jord skulde for-gaa. Alle ældre Folk siger, at de ikke mindes et saa skrækkeligt Vejr. Det strakte sig fra Samborg til Aarhus, og fra Vesterhavet til København. Saaledes lyder mine forte Optegnelser. Men da det hele endnu staar ganske tydeligt for mig, skal jeg give en lille Beskrivelse dertil.

Dagene forud, 1. og 2. August, havde været meget varme, men der var jo dog ikke noget mærkeligt i det.

“Have you Tried my Pen?”

G. S. Parker

De har maaske prøv andre og set andre i Brug, men har De prøvet min Pen — the Parker? Jeg vil lade Dem prøve den frit — jeg vil bevise Dem, at der er i det mindste en Pen, der altid er rede til Tjeneste — som ikke kommer ud af Lommen over-smurt med Blæk, Resultatet vil vise Dem „the Lucky Curve“'s Nytte.

Parker

LUCKY CURVE Fountain Pens

Fountain Pens er væsentlig for skellige fra almindelige Fountain Penne paa Grund af „the Lucky Curve“ som ikke findes i nogen anden Fountain Pen. Varmen fra Deres Legeme og Luftens Udvidelse i Beholderen presser ikke Blækket ud i Tilførselskanalen, naar Penen er i Deres Lomme — alt paa Grund af the Lucky Curve. Saa „the Parker“ er en renlig og tjenestdygtig Pen.

Lad den vise sig ved Brug. Bed Deres Købmand om en Parker Pen. Selger han dem ikke saa send os hans Navn, og vi vil sørge for, at De faar en til fri Prøve i 10 Dage.

Burg den 10 Dage. Saa dersom De er tilfreds, KUN DERSOM DE ER TILFREDS — køb den. Tolv Tusinde af de bedste Købmænd i Landet forhandler Parkerpenne fra \$1.50 og opad.

Nr. 2014 — lig Billedet, forstørret, koster \$2.50. Jeg vil ogsaa sende Katalog og en nyttig Lomme-Device ved Modtagelsen af en 2 Cents Frimærke. Skriv efter fri Prøve-Coupon i Dag.

GEO. S. PARKER, PRES. PARKER PEN CO. 134 MILL ST. JANEVILLE WIS

Men den 3. August herskede der fra Morgenstunden usædvanlig Varme, og da vi naaede til midt paa Eftermiddagen, blev Varmen og Luften saa tung og kvælende, at enkelte blev syge. Mange imidlertid med Vengstelse det kommende Uvejri. Folk stoffedes uden for Husene og paa Gaden, og ivejdede ængstelig til alle Sider. Men det var ens hvor man saa, mørk, tyk Luft. Ved Solnedgang begyndte det at tordne i det fjerne. Kløkken 10 om Aftenen blinkede Lyn efter Lyn, og Tordenen drønedes hult og tungt i det fjerne. Ved 11-Tiden stod alt i et Flammebøl, og Regnen strømmede ned. Folk stod ængstelige i Stuerne. Ingen turde forlade sin Rede. For at undgaa at se de bestandig almindelige Lyn, havde vi hængt tykke Tæpper op for vore Vinduer, men alligevel var Stuen med Sjebtiffes Mellemrum saa oplyst, at man kunde se de mindste Ting, og Prag efter Prag lod, som om Himmelen vilde falde ned. Det var en forfærdelig Nat.

Ved 3-Tiden hørte Regnen op, og Folk begyndte at komme ud af Husene for at tale med Naboerne. Der var en Mængde Ildbrande. Først ca. Kl. 8 om Morgenen den 4. August var Uvejret forbi.

Her i Vgen skete ingen Skade, men der var mange Spor af, at Lynet havde slaaet ned, enkelte Steder helt tæt ved Husene.

Eftermæle. (Indsendt til „D. Av.“) Der berettes ofte om Heltebedrifter, som er uopvede paa Krigsskuepladserne, medens mangt et Heltearbejde, der udføres i det stille, oversees, skønt det ofte udkræver store Opofrelse og vedholdende Selvovervindelse.

En saadan Heltinde var afdøde Maren Jensdatter Peterjen, født Schmidt, Enke efter Jørgen Peterjen i Alsjeng. Hun fødtes 1832 i Søm ved Ribe, tjente derpaa fra sit niende Aar af uafbrudt i 20 Aar, overalt afholdt og højt skattet baade af Herlæb og Medtjenere. Da hun 29 Aar gammel giftede sig med Jørgen Peterjen, købte de en Hedeled fra Kærgaard her i Sognet. Medens Manden var Sjøfarer i Gestrup, læsede, lærte og spredte Maren selv 100 Læs Mergel. Næppe var Heden opdyrket og et Hus bygget derpaa, før de jølgte det for at overtage Ledelsen af vor Jøttiggård. Her forrettede hun Husmodergjerningen i 21 Aar, indtil de 1887 maatte flytte til Alsjeng i Nørre Sogum Sogn for at overtage en Ejendom efter en nær Nærstende. I flere Aar hørte 30—33 Personer til Husholdningen, og 40 Døende rakte hun her den sidste Ræffedrik og talte det sidste Trøstens Ord til dem.

Med særlig Omhed værnede hun i sine sidste Vinsaar om alle de Ting, hun og hendes Mand havde modtaget af Jøttigforstanderskabet og særlig af Jøttiglemmerne som Tegn paa taknemmelig Kærlighed. Nærende var den selvopofrende Kærlighed, hvormed hun plejede sin gamle Fader, der i en lang Aarrække var Lærer i Gestrup, sin Moder og sin Mand paa det sidste. Stabt og vænnet til hvert Arbejde, forstod hun ved Siden af paa en sjældnen Maade at skabe Sygge, hvor hun kom. Hendes Hjem baade her og i Alsjeng var et Sted, hvor Byfolkene gerne og ofte samledes, og de unge Lærere i Alsjeng, som fik Kosten hos hende, forblev alle forbundne med deres gamle Madmoder i en næsten barnlig Hengivenhed.

Selv havde hun ingen Børn. En Plejedatter plejede hende til sidst. „Alt for andre, intet for sig“, var det Valgsprog, hendes Virken rettede sig efter, og enhver, der kom i Berøring med hende, vil bekræfte, at hun i at tjene andre gjorde, hvad hun kunde. Hendes trætte Legeme hviler paa Nørre Sogum Kirkegaard. Være være hendes Minde!

Holstrup Sogn. — Dødsfald. Søndag den 1. Aug. afgik ved Døden efter længere Tids Sygdom Gaard-ejer Hans Peterjen i Nørhær, 64 Aar gammel. Den Afdøde var en i vide Kredse bekendt god dansk Mand af gammel fønderjyll. Vondelsægt, skriver „Vestlesvigs Tidende“. Hans Forældre har i mange Aftled fiddet paa den Gaard i Nørhær, som den afdøde for fire Aar siden overlod til sin ældste Søn, Nis Peterjen.

Navnene Hans Peterjen og Peter Hansen stiftede i Slægten, indtil sidste Stammaar naabodes ved Lov. Den Afdøde efterlader Enke og 6 Børn, 3 Sømmere og 3 Døtre. Han var Lillidsmand i de nationale Foreninger og Medlem af Syngforeningens Bestyrelse fra dens Stiftelse til sin Død, ligesom han var Formand for Tilsynsraadet i Lønder Landmandsbank. Han har ogsaa en kort Tid været preussisk Kommune-forstander, men kasteredes paa Grund af sit danske Sindelag.

Den Afdøde var en fast og lyst karakter. Han sagde ikke meget, men udtalte han sin Mening, kunde man lide paa, at den var vel overvejet. Derfor æstedes hans Raad i mange Forhold, og navnlig vor nationale Sags Løder et Tab ved denne Mandes for tidlige Død, skriver „Mn.“

Korrespondancer

Oshkosh, Wis.

Atter lidt fra Oshkosh. Regn har vi haft en Del af, saa det ser ganske lovende ud for Sjøstens Bedkommende. Varmt om Dagen med kølige Nætter er ganske behageligt.

— Vi har en van By — noget af en Storbj — omkring ved 33,000 Indbyggere, af hvilke ca. 1500 er Danske og Dansk-Amerikanere. Vi har kun een Skandinavis Kirke, og det er en dansk-lytherisk Kirke. Et parnt Kirkehjem har vi ogsaa, saa vort Folk har Lejlighed til at høre Evangeliet paa Modersmaalet.

— Vi er glade ved at være Danske. En Gang troede den engelsk-lytheriske Kirke at kunne amerikanisere os, og i Hof og Højske vilde de bygge os en Kirke; men vi ejer endnu lidt af Jødens „Løvi“.

— For kort Tid siden mittede vi en Familie, Jørgen Nygaard. Det var vi fede af. De rejste til Danmark, Cal., hvor en Søn og Svigerdatter lever. Til vore Præster paa Vestkysten vil vi gerne sige: Hav Tje med dette Sted. Der findes en Mulighed for et Misionsarbejde. Vi havde en feiligt Sammenkomst i Kirkens Krypt, sørend de rejste, da vi ønskede at hode dem Farvel.

— Sidste Søndag havde vi Optagelse i Menigheden. Hr. Fred Peterjen med Familie, Mr. Adolf Berg med Familie, Mrs. Vibe Peterjen, Mrs. Nora Sørensen, Lina Johnson, Jennine Kloster, Kamilla Maden og Niels Johnson. Velkommen til Velsignelse, men ogsaa til Arbejde. Der findes nok for alle af begge Dele.

— Menighedsarbejdet gaar roligt og stille. Kvindeforeningen arbejder, og Ungdomsforeningen rører ogsaa paa sig. Vor lille Syforening vokser ogsaa. Vort Motto i alt vort kirkelige Arbejde er: vore Børn, vore unge, vore ældre for vor dansk-lutheriske Kirke. Vi har første Ret til dem. Og vi staar paa vor Ret.

— Herren har skaaet vor Menighed for Sygdom og Nød. Det er vi ham taknemmelig for.

— Vi har en „Cradle Roll“ i vort Søndagskolearbejde. Sikker den eneste af sit Slags i „Den forenede Kirke“. Den tæller 26 Børn nu og flere faas. Martha Gibbon er dens Leder.

— En Søn blev født til Mr. og Mrs. John Malmberg Søndag den 22. August. Altkaa et Søndagsbarn. Sid han maatte blive et Søndags- og Solskins-Menneffe hele sit Liv, om Herren vil, han maa leve.

— Herren velsigne Ungdomsforbundet i Atlantic Kredse. Vi holder Tje med eder. En Gang tør vi vel ogsaa begynde paa saadant noget i vor Kredse, selv om „Styrelsen“ tænker anderledes. — Snart skal vi til Kredsmøde i Racine. Maa Herren velsigne det til Hans Gære og Mennekers Frelse.

Ma.

Coulter, Ja.

Det har været en travl Tid, siden vi sidst lod høre fra os, og derfor har det været saa længe, og nogle af Afbøderne er derfor noget gamle. Den 17. Juli var det Pastor Prævensen og Hustru 15-aarige Bryll-

*) Vi har jo Præst der, Past. J. P. Hjerregaard. Ned.

lupsdag. Menigheden holdt en lille Overraskelsesfest for dem i den Anledning Søndag den 18. Juli, hvor vi tilbragte en hyggelig Eftermiddag sammen med vore Præstefolk.

— Jens Hansen og to Døtre, Anna og Betty, er i denne Tid en Tur i Danmark.

Søndag den 1. August var vore Udfendinge til Japan, Pastor Nielsen og Hustru, hos os. Der blev holdt Møde hele Dagen og Aften med. Vi var glade ved Besøget og siger Tak derfor med Tuske og Bøn om Herrens rige Velsignelse over dem og deres Gerning derude i Søndingeland.

Kvindeforeningen har afholdt en vellykket Auktion, hvor ikke saa lidt kom ind i deres Kasse. Men der faar Bengene nok ikke Lov at ligge ret længe. Kvindeforeningen forstaa at sætte dem i Cirkulation.

Hans R. Danielsen, som i Sommer har bygget sig et Hus i Coulter, hvor han nu er flyttet ind, er i denne Tid en Tur i Montana for at besøge sine Sømmere.

Coulter har vokset godt i Sommer. Høre Julie er bygget, og Forretningsfolkene siger, at de gør god Forretning; nu i Efteraaret skal der bygges et Skolehus.

Vi har haft godt Vejr for baade Havre og Majjen, som jo er Hovedproduktet her. Det er jo ellers ikke altid, at det er godt for begge Arter samme Aar. Men vi havde kølig Vejr først i Juli; efter at Havren var høstet, blev det meget varmt, og vi fik Regn just i rette Tid for Majjen. De, som har tørstet, siger at Havren giver godt, at den er tungere, end den har været de sidste Aaringer. Majsfølgerne hænger og ser frodige ud. Derfor intet indtræffer og ødelægger Majjen, vil vi ogsaa deraf faa en god Høst.

Korr.

Cedar Falls, Ia.

Som vi læser om fra andre Steder, kan ogsaa vi berette om meget varmt Vejr; men sidste Uge fik vi et Par gode Regnflod, som gjorde meget godt og var særdeles velkomne.

De unge Pigers Syforening har haft en Sommerudflugt til en lille Park beliggende tæt her ved Vgen; der havde ogsaa Nazareth Menigheds Søndagskole sin Skovfest først i Maanedens.

— Mr. J. Hansen fra St. Louis har været i Besøg her hos Chr. Nielsen i længere Tid.

Ol. Søren Andersen har været paa Engelsen for en Tid; men er dog nu bedre, saa vi haaber, at han snart maa blive rigtig rask igen.

— Den danske Baptistenmenigheds Formand N. P. Nielsen, som har været her i længere Tid, afgik ved Døden for ca. 3 Uger siden; han nød almindelig Agtelse baade blandt Danske og Amerikanere, som kendte ham.

Johan Peterjen har sidste Uge solgt sin Farm, 160 Acres, til Waiiley Bros for \$143.75 pr. Acre. Han købte Farmen for ca. 10 Aar siden for \$56 pr. Acre.

Pastor N. P. Sørensen fra Nelson, Minn., som er paa Besøg her i disse Dage, prædicatede i Nazareth Kirke Søndag Formiddag og Aften.

S o b o.

AGENTER \$3 til \$10 pr. Dag

for så mange dage NIKKELPILITEREDD TOOLS IN KOMBINATIONER ØKSE af størrelse. Varig, billig, garantierte. Pengene refunderes, hvis ikke tilfreds. Send straks for Prøve og om THE FOUNTAIN 111 Agenter og lever for store Fortjeneste, skriv paa Engelsk, H. THORNTON, Co., 2800 Wayne St., Dayton, Ohio

FOR SIKKERHED, HURTIGHED OG HYGGE TAG DEN GAMLE PAALIDELIGE

CUNARD LINE

ALLE REKORDER SLAAET

4 DAGE, 15 TIMER

KORT TID TIL SKANDINAVIEN

Dobbelt Skruer, Tre Skruer og Fire Skruer Dampskibe.

Sjæreste, Hurtigste, Elegante i Verden.

LUSITANIA & MAURETANIA

CARMANIA, CARONIA

LUCANIA, CAMPANIA

IVERNIA, SAXONIA

Hvis Forbudelse i alle Skandinaviske og Finske Hæver. So vore Agenter ang. specielle nye Tredie Kl. Bekvemmeligheder P. G. WHITING, Mgr. West. Dep't., 4 E. CORNER DEARBORN AND MADISON STS., CHICAGO.

Fortegnelse over brandskadte Bøger.

Aldenda:

Derude fra Landsbyen for	70	nu	25
Den nye Præstegaard, før	1.20	nu	50
Et Liv i Sandhed, før	1.20	nu	50
Gjort til Synd, før	25	nu	10
Herren er min Tilflugt, før	50	nu	15
Herrens Veje, før	10	nu	05
Hvad tyktes dig om Kristus? før	40	nu	15
Syrdeind og Syrdebeje, før	10	nu	05
Den Hønneste Enighed, før	15	nu	05
Det første Blad i Bibelen før	40	nu	20
Fra Naturen og Livet, før	10	nu	05
Helt for Jesus, før	20	nu	10
Salmesigtere, før	60	nu	20
Småa Stene til Herrens Hus, før	10	nu	05
Spyrden og Guds Villie, før	10	nu	05
Under Faderhaand, før	40	nu	20
Fra Skovvejen, før	1.00	nu	25

Vaskens Bibelhistorie, før 25 | nu | 10 |

Beck, Vilh.:

Erindringer fra mit Liv, før 1.00 | nu | 50 |

Min Konfirmandforberedelse, før 1.00 | nu | 50 |

Christensen, Chr.:

Søndagskolen, før 20 | nu | 10 |

Grove-Nasmusien:

Kristelige Kennedslob, før 1.00 | nu | 25 |

Suspottil, før 1.50 | nu | 75 |

Hansen, J. N.:

Ny Udfillingsfrugter, før 35 | nu | 15 |

Splinter af et Verdensspejl, før 25 | nu | 10 |

John, Fortællinger af A. før 15 | nu | 05 |

Jul, Skitser for Juletiden, før 10 | nu | 05 |

Kalkar, Chr.:

Den kristelige Mission, før 1.80 | nu | 75 |

Livsbilleder, Dmfl., før 40 | nu | 25 |

Laricn, Mads:

Sønseendragt og Sønseavl, før 15 | nu | 05 |

Lefolli, S. S.:

Fortællinger og Sagn 1—3, hver før 35 | nu | 10 |

Lightfoot, J. B.:

Pauli Breve til Collosa og til Filemon, før 1.50 | nu | 50 |

Lund, Siggo:

Et lykkeligt Liv, før 45 | nu | 20 |

Nielsen, Fr.:

Charles Kingsley, før 60 | nu | 10 |

Olesen, C. M.:

Amvisning til at finde Melodier til Salmerne, f. 35 nu | 20 |

Schrill, Ernest:

Jadwiga, før 80 | nu | 25 |

Sorg og Glæde, før 1.20 | nu | 50 |

Thorne, Galanton:

Phillips Moder, før 15 | nu | 05 |

Træk af Livet, før 1.80 | nu | 50 |

Billeder o. s. v.

Redfattede efter Branden, men praktisk ubeskadigede.

Den hellige Naddere 15X20 Sommer, før 50 | nu | 25 |

Jesus banker paa Døren " før 50 | nu | 25 |

Jesus velsigner de smaa " før 50 | nu | 25 |

Jesus og den spunkede Peter " før 50 | nu | 25 |

Jesus opvækker Lazarus " før 50 | nu | 25 |

Jesus opvækker Zairi Datter " før 50 | nu | 25 |

Den trøstende Frelser " før 50 | nu | 25 |

Dr. Martin Luther 19X24 før 50 | nu | 25 |

Broderede Bibelsprog Nr. 5278, før 1.00 | nu | 50 |

Bæggelfort Nr. 232 14X4 1/4", før 35 | nu | 15 |

Bæggelfort Nr. 231 10X7 1/2", før 25 | nu | 10 |

Celloid Bogmærker, før 10 | nu | 05 |

Danmarksfort, før 45 | nu | 25 |

Lykønsningsfort i stort Udvalg, Redfattede fra 15 | til | 10, |

fra .10 til .05 og fra .05 til 2 1/2 Cents Stykket.

Stor, ny Forsyning af kort for alle Anledninger til

Priser fra 5 til 25 Cts. Stykket vil foreligge inarest.

Danish Lith. Publ. House, Blair, Nebr.